

Fonds Bijzondere Noden Rotterdam

Beleidsplan 2023-2026

Inleiding

In dit beleidsplan staat de koers van FBNR voor de periode 2023-2026. FBNR is een kleine organisatie met een heldere taak: financiële noodhulp aan Rotterdammers die nergens anders terecht kunnen. Het FBNR werkt vanuit waarden en principes, die vormen de uitgangspunten van ons werk en dat zal blijven gelden voor de komende vier jaar:

- a) FBNR werkt **situationeel**: is er in deze specifieke situatie van urgente financiële nood, gelet op alle omstandigheden die bij het Fonds zijn aangedragen, aanleiding voor een gift.
- b) FBNR werkt op basis van **vertrouwen** in de hulpverlener die bij het FBNR aanvraagt. Hij/zij heeft grondig onderzoek gedaan naar de financiële situatie van de client waar de aanvraag voor gedaan wordt en naar mogelijke reguliere oplossingen; FBNR kan daarop afgaan.
- c) FBNR werkt **snel**: een aanvraag wordt liefst binnen 24 uur beoordeeld en afgehandeld.
- d) Een gift van FBNR lost een urgent financieel probleem op en biedt het liefst ook duurzaam **perspectief**. Een cliënt moet uit de problemen komen, een stressvolle situatie moet worden opgelost of voorkomen moet worden dat hij opnieuw in de problemen komt.
- e) Een gift is **onomkeerbaar**: eens gegeven blijft gegeven.

Dit willen we voor de komende vier jaar waarborgen. Dat moeten we doen in een betrekkelijk onvoorspelbare toekomst. Dat betekent niet dat we varen in de mist. We hebben een schat aan gegevens vanuit onze historie van waaruit we (via data-analyse) inzichten voor de toekomst kunnen halen. En we hebben ter voorbereiding op dit beleidsplan met onze belangrijkste partners gesproken en gehoord wat zij van FBNR verwachten de komende tijd. Deze input heeft ons geholpen bij de keuzes die we moeten maken. In dit beleidsplan gaan we achtereenvolgens in op:

- Onze stad
- Onze cliënten
- Onze data
- Onze werkpraktijk
- Onze financiers
- Onze aanvragers
- Onze focus & ambitie
- Onze organisatie (bestuur & team)

Onze stad

Rotterdam is één van de steden van Nederland met de meeste arme inwoners. Op dit moment leven zo'n 60.000 Rotterdammers op of onder de armoedegrens. Eén op de 5 kinderen groeit op in armoede. Landelijke prognoses voorspellen voor komende jaren een forse toename van mensen die onder de armoedegrens leven en voor wie bestaanszekerheid in het geding is. Door aangekondigde rijks- en gemeentelijke bezuinigingen is het ongewis wat er gebeurt met het bestaande financiële vangnet voor deze groep. Onderzoek wijst uit dat op dit moment mensen die van het sociaal minimum moeten rondkomen al structureel geld tekortkomen voor de basale vaste lasten. Toename van aanvragen bij FBNR lijkt hierdoor onontkoombaar. Maar duidelijk is dat wij die toename niet meer onverkort kunnen opvangen. Dat vraagt om keuzes.

Onze cliënten

Hulpverleners zijn onze directe aanvragers, maar zij werken voor Rotterdammers die een steun in de rug heel hard nodig hebben. En soms is een klein duwtje genoeg, maar meestal is bij hun cliënten sprake van een opeenstapeling van problemen. Alle factoren die leiden tot armoede of armoede in stand houden zien we terug in de aanvragen die we krijgen. We zien aanvragen voor kinderen, voor jongeren de klem lopen in hun opleiding, voor depressieve jongeren, voor eenoudergezinnen, voor werkende armen, voor mensen met zware GGZ-problemen, voor mensen zonder thuis, mensen met een licht verstandelijke beperking en ook (steeds meer) ouderen. Gemeenschappelijk is: er is acute financiële nood en het lukt niet om dat op een reguliere manier op te lossen. Ze vallen tussen de mazen van het reguliere vangnet en gaan van kastje naar muur. We zijn blij dat hulpverleners ons in dit soort situaties snel weten te bereiken. Onze oplossingen variëren van een babybedje voor een pasgeborene tot een sta-op-stoel voor een 81-jarige.

Onze data

Afgelopen periode hebben we de informatie vanuit duizenden aanvragen de afgelopen jaren over acute nood in de stad geanalyseerd. Door data-analyse krijgen we ook inzichten voor ons toekomstig beleid. Als we naar de laatste vijf jaar terugkijken dan zien we opvallende zaken:

- Het aantal organisaties dat FBNR weet te vinden blijft groeien. Naast de grotere, formele welzijns- en zorgorganisaties, zien we steeds meer aanvragen van bewindvoerders, van kleine informele organisaties en van hulpverleners die werken bij of vanuit de gemeente Rotterdam.

- FBNR ziet regelmatig cliënten waarvoor er al eerder een aanvraag is gedaan; dit wijst op een grote groep Rotterdammers die langdurig in armoede leven, langdurig zorgafhankelijk zijn en die geen enkele mogelijkheid hebben om financiële tegenvallers zelf op te vangen.
- In alle voorgaande jaren zijn woninginrichting, levensonderhoud, huishoudelijke apparatuur en tandartskosten de vier grootste categorieën waarvoor aanvragen werden gedaan. Het reguliere sociale vangnet kan hier vaak geen oplossing bieden.
- Het aantal aanvragen is in de periode 2018-2022 gestegen van 2414 naar 4400, dat is bijna een verdubbeling in vijf jaar.

FBNR wil voor de uitzonderingen blijven en niet een regulier, geïnstitutionaliseerd vangnet voor (financiële) knelpunten worden. Dit vraagt focus in ons werk.

Onze werkpraktijk

Vanuit ons dagelijks werk zien we de mazen in het sociale vangnet. Als FBNR zijn we de laatste oplossingsmogelijkheid bij acute financiële nood. We komen in actie als ‘voorliggende voorzieningen’ geen oplossing kunnen bieden.

- Nog te vaak moet FBNR bij het doorspreken van aanvragen met hulpverleners wijzen op de mogelijkheden van andere inkomensondersteunende regelingen. Rotterdammers krijgen te weinig waar zij recht op hebben en hulpverleners zijn soms onvoldoende op de hoogte van reguliere inkomensondersteunende voorzieningen.
- Nog te vaak is de reden om een aanvraag te doen bij FBNR (mede) ingegeven door de lange wachttijd bij de gemeente als er een aanvraag bijzondere bijstand wordt gedaan. Als er sprake is van spoed/urgentie kiest een hulpverlener voor de weg naar FBNR. Dat vraagt van FBNR steeds vaker een bemiddelende rol naar ‘reguliere voorzieningen’, om te onderzoeken of een reguliere aanvraag herzien of versneld kan worden; dat is tijdsintensief.
- De gemeente Rotterdam is in vergelijking met andere (grote) steden terughoudend met het verstrekken van bijzondere bijstand. Dat is misschien één van de verklaringen in het grote verschil in aanvragen dat FBNR ontvangt in vergelijking met noodhulpbureaus van Amsterdam en Den Haag.
- De gemeente Rotterdam heeft onderkend dat in de uitvoering van zijn dienstverlening nog te vaak regels voor mensen gaan. Met het

programma ‘de menselijke maat’ probeert de gemeente een omslag in het denken van gemeentelijke professionals te faciliteren.

Wij hopen dat er versterking komt in het reguliere vangnet voor mensen in financiële nood. Er is beweging in deze richting. Landelijk is herziening van de Participatiewet in gang gezet; ook verkorting van de doorlooptijd van schuldregelingen lijkt landelijk doorgevoerd te worden. FBNR wil de gaten in het reguliere vangnet voor bestaanszekerheid scherper signaleren en agenderen. Over oplossingen gaan we niet, dat ligt op andere tafels, maar signaleren en (gevraagd of ongevraagd) adviseren kunnen we wel. Lokaal en landelijk, ambtelijk, bestuurlijk en politiek, via stille diplomatie of in de openbaarheid. Uiteindelijk zou FBNR overbodig moeten zijn maar daar zijn we nog lang niet.

Onze financiers

FBNR is in 2007 mede opgericht door een aantal Rotterdamse vermogensfondsen. Zij hebben vanuit die medeverantwoordelijkheid voor ons bestaan een langjarige verbintenis met het FBNR. Deze financiële steun is één van de pijlers van de organisatie. Die verbinding is voor ons uiterst waardevol. Daarnaast is de gemeente Rotterdam de tweede oprichtende partij en daarmee de tweede pijler. De gemeente financiert vanaf de oprichting de kosten van de uitvoeringsorganisatie en draagt met regelmaat ook bij aan het giftenbudget. De steun van fondsen en gemeente is begrensd, dat realiseren wij ons. De afgelopen jaren is daarom ook, gelet op de toename in aanvragen, geïnvesteerd in verbreding van de financiële basis van het fonds. Want wij willen Rotterdammers in nood niet in de kou laten staan. Dat heeft ook de nodige nieuwe samenwerkingrelaties en aanvullende inkomsten opgeleverd. Sterke private schouders (privépersonen en bedrijfsleven) blijken bereid zich te verbinden aan het doel van FBNR: het oplossen van acute nood als er geen andere oplossing mogelijk is. We zien hier groeipotentie. Niet alleen door meer en sterkere donatie-relaties, maar ook door het maken van afspraken over leveringen in natura. We willen onze bestaande relaties koesteren en blijven investeren in nieuwe relaties.

Onze aanvragers

Onze aanvragers (dat zijn de Rotterdamse hulpverleners) willen eigenlijk maar één ding: dat we beschikbaar zijn als er in het leven van hun cliënt een snelle oplossing in een urgente financiële noodsituatie nodig is. Als er sprake moet zijn van bescherming en zorg voor kinderen, het

hebben van een normaal, menswaardig bestaan, het herstel van vertrouwen in de hulpverlening, is met een gift van FBNR een snelle praktische oplossing mogelijk, die de weg vrij maakt voor het oplossen van structurele problemen. Hulpverleners ervaren vaak traagheid, bureaucratie en wantrouwen in de reguliere systemen. De persoonlijke bereikbaarheid, de snelheid van werken en de meedenkkraft van FBNR worden hogelijk gewaardeerd. Zelfs als een aanvraag door de adviseurs van FBNR wordt afgewezen snappen de hulpverleners de overwegingen.

FBNR wil er op deze manier voor hulpverleners zijn. Daarbij past een kanttekening. FBNR wil niet in actie komen als er 'voorliggende voorzieningen' zijn. Niet altijd zijn hulpverleners even bekend met reguliere oplossingen, wat soms zijn weerslag heeft op de kwaliteit van aanvragen bij FBNR. We zien vaak de noodzaak om snel een oplossing te realiseren in acute situaties omdat een 'reguliere oplossing' te veel tijd kost. Idealiter leggen we de rekening van zo'n door ons gerealiseerde snelle oplossing terug bij het systeem dat die oplossing eigenlijk mogelijk had moeten maken. Of dat mogelijk is en onder welke condities willen we verder onderzoeken.

Onze focus & ambitie

Onze kerntaken blijven:

- verstrekken van acute noodhulp
- fondswerving om dat mogelijk te maken
- signaleren van mazen in het reguliere sociale vangnet

Daarnaast wordt FBNR soms door fondsen of overheid gevraagd om aanvullend hieraan een bijzondere rol te vervullen. Dat doen we alleen als het in lijn is met of voortvloeit uit onze kerntaak en als er ook capaciteit is om deze taken uit te voeren. Het beheer van het Rotterdamse Crisisfonds en onze rol bij het Duurzaam Witgoedfonds zijn recente voorbeelden die FBNR op verzoek van fondsen of gemeente heeft opgepakt. We brengen de volgende focus aan in ons werk.

• Acute noodhulp

Voorop blijft staan dat we snelle, acute financiële noodhulp bieden in situaties waar er geen andere oplossing is. Hoe stevig het reguliere sociale vangnet ook is, er zullen altijd situaties zijn die daar niet opgelost kunnen worden. Voor FBNR is elke aanvraag maatwerk. Het is aan bestuur en professionals van FBNR om daarbinnen afwegingen te maken. Omdat onze omgeving continu verandert is periodieke ijking van de vraag 'wat is noodhulp' nodig. Dat doen we in en met het team, en zo nodig met het bestuur.

We willen:

- het aantal aanvragen stabiliseren (ca. 4.000 op jaarbasis); onze signaalfunctie richting overheid is daarvoor essentieel
- de rekening van ons werk waar mogelijk bij tekortschietende 'voorliggende voorzieningen' leggen
- de samenwerking opzoeken met leveranciers van producten waarvoor wij giften geven waardoor we met hetzelfde budget meer kunnen doen. Randvoorwaarde is dat dit niet leidt tot grotere administratieve last voor de organisatie.
- periodiek blijven toetsen wat het effect is van onze noodhulp, om daarvan zelf te leren en te zien of een gift ook duurzaam impact heeft gehad.

• Fondswerving

Om noodhulp te kunnen verstrekken is geld nodig. We willen doorgaan op de weg die in het vorige beleidsplan is ingeslagen en onze financieringsbasis duurzaam behouden en waar mogelijk versterken.

We willen:

- de relaties met onze fondsen en financiers goed onderhouden; dat betekent op maat financieringsaanvragen doen, op maat verantwoorden wat we met bijdragen doen en al datgene doen wat nodig is om de relatie warm en betrokken te houden.
- nieuwe relaties aangaan met bedrijven en particulieren die zich willen verbinden aan onze doelstelling en activiteiten. Daarbij gaat het om partijen die kunnen bijdragen in natura en in geld.
- naamsbekendheid van het fonds vergroten, zodat deze partijen ons ook weten te vinden.
- de informatieverstrekking vanuit FBNR naar deze partijen intensiveren (via netwerkbijschik, nieuwsbrieven en socials).
- één of twee ambassadeurs vinden om ons te helpen deze vermogende partijen te vinden
- ons oriënteren op mogelijkheden van campagnes en crowdfunding

• Signaleren

Onze signaalfunctie wordt steeds belangrijker als we onze hiervoor opgenomen ambities waar willen maken. We doen dat nu op casusniveau en incidenteel op systeemniveau. Maar willen we impact maken dan moeten we hierin versterken. Onze praktijkervaringen en verdere data-analyse zijn hiervoor de basis.

We willen:

- intensiever samenwerken met partners die signaleren waar de mazen in het sociale vangnet zitten (b.v. Ombudsman) om samen meer impact te hebben;
- signalering meer strategisch inzetten, dat vraagt ook harde onderbouwing van onze signalen; we zien data-analyse en vergelijkend onderzoek tussen sociale vangnetten in de grote steden als belangrijke input hiervoor;
- uitgaan van stille diplomatie als het kan, de openbaarheid zoeken als het moet;
- signalering aan de juiste tafels en op de juiste manieren: landelijk of lokaal, bestuurlijk of ambtelijk, rechtstreeks of via (nieuws)media;
- ons netwerk inzetten om signalen die wij zien te versterken;
- samenwerken met collega noodhulpbureaus en de Vereniging Urgente Noden Nederland om thema's ook landelijk te kunnen agenderen.

te kunnen beoordelen. In 2022 is de capaciteit van FBNR structureel uitgebreid, maar er ligt een onafhankelijke capaciteitsberekening, die aangeeft dat we nog niet op de noodzakelijke sterkte zijn. Dit blijft punt van overleg met de gemeente (als financier van de werkorganisatie).

2. Projectcapaciteit voor verdere inzet op data-analyse en strategische signalering; met de fondsen die dit punt belangrijk vinden zal overlegd worden over mogelijkheden dit te realiseren door middel van tijdelijke projectfinanciering.
3. Structurele inzet van een relatiemanager. Voor 2023 en 2024 is een parttime-relatiemanager door de gemeente mogelijk gemaakt; extra inzet hier zorgt voor nieuwe inkomstenstromen van bedrijven en particulieren. Hiervoor zoekt FBNR structureel financiering.

Onze organisatie

Bestuur

FBNR is zelfstandige stichting met een breed samengesteld bestuur, waarin verschillende betrokken partijen samenwerken: er zijn bestuursleden met een achtergrond in de wereld van vermogensfondsen, van aanvragende partijen, van levensbeschouwelijke organisaties en van de gemeente Rotterdam. Het algemeen bestuur stelt de kaders en bewaakt de hoofdlijnen; het dagelijks bestuur zorgt ervoor dat het algemeen bestuur de goede besluiten kan nemen en is sparringpartner en klankbord voor de directeur.

In deze nieuwe beleidsplanperiode zullen de statuten definitief gewijzigd worden (aangepast aan de eisen van de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen) en zullen bestuurs- en directiereglement en huishoudelijk reglement geactualiseerd worden. De ambitie is om het bestuur te versterken met expertise vanuit de wetenschappelijke wereld, juist met het oog op de te versterken signaleringsfunctie. Het bestuur omarmt voor zover van toepassing de Code Good Governance voor vermogensfondsen. Naast de reguliere vergaderingen reflecteert het bestuur jaarlijks op de voor het fonds relevante ontwikkelingen en op het eigen functioneren.

Organisatie

De ambities in dit beleidsplan zullen het nodige vragen van de organisatie (directeur en team). Noodzakelijk is:

1. Voldoende medewerkers om het jaarlijks verwachte aantal aanvragen snel (binnen 24 uur)

Tot slot

Ons vorige beleidsplan (2018-2022; verlengd tot medio 2023) had als focus de interne organisatie op orde te brengen en de relatie tussen bestuur (AB/DB) en directie te verhelderen. Dit beleidsplan is meer extern gericht, met 'signaleren' als belangrijkste thema. Wij hopen dat wij vanuit de kern van ons werk (noodhulp aan Rotterdamse huishoudens) beweging kunnen brengen; niet alleen in de levens van heel veel Rotterdammers, maar ook in het Rotterdamse systeem van zorg voor de bestaanszekerheid van Rotterdammers die het op eigen kracht (nu) niet redden.

Dit beleidsplan is geen statisch document. De omgeving van het FBNR verandert continu en dat betekent dat ook het FBNR zich continu moet verhouden tot wat er in zijn omgeving gebeurt. Voor het FBNR is het van belang om met behoud van eigenheid organisch mee te bewegen in die maatschappelijke dynamiek. Jaarlijks zullen we een aantal focuspunten kiezen voor onze acties. Over wat wij doen en wat wij daarmee bereiken zullen we in onze jaarpublicaties transparant zijn. Maar bovenal blijft: vanuit hart en hoofd oplossingen bieden voor (hulpverleners van) Rotterdammers in nood die nergens anders meer terecht kunnen.

**Vastgesteld in het Algemeen Bestuur van Fonds
Bijzondere Noden Rotterdam op 23 juni 2023.**

Fonds Bijzondere Noden Rotterdam

Postadres: Postbus 4024,

3006 AA Rotterdam

Website: www.fbnr.nl

Email: info@fbnr.nl

Telefoon: (010) 498 19 31